

Preben Christensen [th], PC Maskiner, har leveret 60 farehytter til nyetableret, økologisk svineproducent Jakob Gammelgaard.

Øko-grise flyttede ind i opgraderede fare-hytter

Nyetableret økologisk svineproducent har investeret i 60 opgraderede fare-hytter.

Tekst og foto: Anne Kjærsgaard Krogh

ØKO-UDSTYR De første grise flyttede ind hos nyetableret, økologisk svineproducent Jakob Gammelgaard i Bording den 10. december.

Han har etableret sin produktion på, i bogstavlig forstand, bar mark, og han skulle

derfor ud at investere i hytter til grisene.

Valget faldt på 60 farehytter fra PC Maskiner, Skive, der overtog produktionen af Spøttrup Hytten i december måned 2014, og som i dag er den eneste danske producent af hytter til grise på friland.

- Jeg spurgte nogle kolleger, og de sagde alle sammen, at Spøttrup Hytten fungerede, fortæller Jakob Gammelgaard.

Skal fungere i virkeligheden
Siden PC Maskiner overtog

produktionen af hytterne, har de gennemgået en større make-over. Blandt andet har de fået et ansigtsløft, hvor trægavlne er skiftet ud med galvaniseret stål.

Indehaver Preben Christensen trak i gummistøvlerne og besøgte en række økologiske producenter, der brugte hytterne, for at få deres inputs til, hvad der kunne forbedres. Samtidig havde han selv nogle ideer til, hvad der kunne gøres anderledes.

- Man er nødt til at komme ud og se, hvordan hytterne fungerer i virkeligheden. Ellers kan man godt stå og tro, man laver verdens bedste hytter uden at gøre det, siger Preben Christensen.

Plads til alle

En af de første ændringer, der skete, var, at hytterne blev gjort 0,5 kvadratmeter stør-

re, så de nu er 4,6 kvadratmeter i alt.
- Det er vigtigt, at der er god plads, for efterhånden som smågrisene vokser, bliver der mindre og mindre plads, men omvendt må hytterne heller ikke være for store, for så kan grisene ikke holde varmen, siger Jakob Gammelgaard.

Kulden har ikke været noget problem, fortæller han. Hytterne er fuldisoleret med 50 millimeter flamingo.

- Selv på rigtig kolde dage er der lunt derinde, fortæller han.

Kraftigere døre
Grise er meget hårde ved hyt-

terne, så derfor er det vigtigt, at de er udført i holdbare og robuste materialer.

Derfor er lemmene i hytterne gjort kraftigere.

- Men samtidig med at de skal være holdbare, må de ikke veje for meget, siger Preben Christensen.

Det ved Jakob Gammelgaard, for han har valgt, at der også skal være en lem bagpå hytten, så han kan komme ind i hytten bagfra. Den bruger han

rigtig meget. Både til fødsels-hjælp, eller hvis han skal have en enkelt gris ud.

Stor efterspørgsel på udstyr til økologi

PC Maskiner producerer foruden farehytter også drikke-trug, foderautomater og brusere til sølehuller til frilandsproduktion samt kalvehytter, læskure og moduhuse under navnet Spøttrup Hytten.

Lige nu oplever de især en stigende efterspørgsel på udstyr til den økologiske produktion.

- Der er en rigtig stor interesse lige nu, siger Preben Christensen, der har været nødt til at ansætte flere folk for at følge med efterspørgslen, der kommer både fra Danmark, Norge og Sverige.

I næste måned skal han levere 160 farehytter til endnu en nystartet producent. ■

Spøttrup Hytten har fået en ansigtsløftning, og endegavlne er nu også udført i galvaniseret stål.

**INFORMATIONSMØDE
OM 2. HOVEDFORLØB
12/5 KL. 19.30**

Vi glæder os til at se dig

www.njylls.dk

NORDJYLLANDS
Landbrugsskole
Lundbæk

Halkærvej 3, 9240 Nibe
Tlf. 98 35 18 00
njylls@njylls.dk

Jakob Gammelgaard, Bording, har etableret sig som selvstændig, økologisk svineproducent for bare 1,5 millioner kroner.

Hurtigt og billigt i gang som økolog

Jakob Gammelgaard, Bording, har etableret sig som selvstændig, økologisk svineproducent for 1,5 millioner kroner.

L Tekst og foto:
Anne Kjærsgaard Krogh

ETABLERING Et flere hektar stort område er delt ind i mindre, firkantede folde, hvor søer og smågrise grynter rundt på hver deres matrikel.

Grisene har travlt. Der skal rodes i jorden, smaskes lidt i fodret i truget, bides lidt efter side- manden, slubres i drikkekarret og gnaskes i ensilagen, og af og til ligger soen sig ind i sin hytte og serverer mad for ungerne.

Det er Jakob Gammelgaard, der har etableret den økologiske svineproduktion på ejendommen ved Bording, hvortil der er 110 hektar og et maskinhus, men ingen stalde udover frilandshytter.

- Jeg regnede på mange ejendomme, mens jeg uddannede mig til produktionsleder, og jeg

kunne se, at jeg skulle investere mindst 30 millioner kroner for at få en konventionel ejendom, jeg kunne leve af, mens jeg skulle bruge knap så meget kapital her, siger han.

Udover at have investeret i ejendommen med 110 hektar, så har han brugt 1,5 millioner kroner på grise, hegn, hytter, trug og andet udstyr.

- Jeg er kommet billigt og hurtigt i gang. Hvis jeg skulle have almindelig planteavl og slagtesvin, havde jeg haft brug for mindst fem gange så meget kapital, fortæller den nyetablerede landmand, der oplevede stor velvilje fra bankens side, så snart han nævnte ordet »økologi«

En afregning man kan leve af

De første grise kom den 10.

december, og de første fareden den 12. februar. Der er endnu ikke leveret 30 kilos grise, som han forventer at lave 3.000-3.500 styk af om året.

En nabo, der også lige har lagt om til økologi, aftager grisene, og Jakob Gammelgaard kan se frem til at modtage cirka 1.000 kroner pr. gris, han leverer.

Netop de gode afregningspriser var også en grund til, at han valgte økologien.

- Der var gode taktik i økologisk svineproduktion, og det er ved at være længe siden, de konventionelle landbrug har tjent penge, siger han.

Ikke bundet i 30 år

En anden stor fordel ved den lavere investering er, ifølge Jakob Gammelgaard, at han ikke er bundet på ejendommen de næste 20-30 år.

Budgetter og beregninger viser, at han er gældfri om ti år.

- Så kan jeg ændre strategi, hvis jeg ikke gider det her mere, og når jeg ikke har bygget eksempelvis ny slagtesvine-stald, så burde ejendommen være nemmere at sælge, da den stort set kun består af jord, siger han.

Drømte ikke om masseproduktion

Samtidig tiltalte en stor produktion ham ikke.

- Jeg havde ikke lyst til, at det skulle være stort, og jeg er heller ikke sikker på, at Danmark skal producere bulk-varer, siger svineproducenten, der allerede har ideer til at videreudvikle sit koncept.

- Det kan eksempelvis være med speciel fodring eller opfodning på friland helt til slagt, siger han.

Arbejdskrævende produktionsform

Indtil videre er det Jakob

Gammelgaard, der passer bedriften alene. Men han håber på at kunne ansætte en medhjælper, og han leder i øjeblikket efter den rette.

Hver dag fodrer og strør han hos alle dyrene – uanset vejret. - Det har været spændende henover vinteren, siger økologen, der ikke lægger skjul på, at det er hårdt arbejde.

Men det er rarere at passe grise udendørs, mener han.

- Og når solen skinner, så glemmer man, hvordan det er,

når der er sne, frost og kulde, siger han.

Jakob Gammelgaard er ikke en økolog med skæg ned til knæene, som han udtrykker det. Han har primært valgt økologien på grund af de økonomiske fordele og glæden ved at passe grise på friland.

Og så vil han gerne lave det manuelle arbejde, hvis forbrugerne vil give ham en ekstra skilling for det. ■

FAKTA

Kort om produktionen

- Økologisk svineproduktion
- Ejet af Jakob Gammelgaard
- Beliggende ved Bording
- Etableret 15. august 2015
- 150 søer
- Forventer 3.000-3.500 30 kilos grise pr. år
- 110 hektar med salgsafgrøderne byg, havre, ærter, hestebønner, spisekartofler

De nye søer i besætningen kommer fra konventionelt landbrug, så de skal lige vænne sig til udenorslivet. Derfor starter de i en af de gamle staldbygninger med mulighed for at gå udenfor.

Paludan Skov- & Naturkonsulent

Giv gården nye rammer og skab liv med en skov

Skab en ejendom med sjæl, hvor familien trives. Udnyt muligheden for tilskud (32.000kr/ha) til en spændende lystskov i helhed med gården. Søren Paludan har 20 års erfaring med projektering og anlæg. Tag kontakt idag 2020 3002. Ansøgningsfrist 1. juli.

Paludan rådgiver og anlægger
www.paludan.com · soren@paludan.com